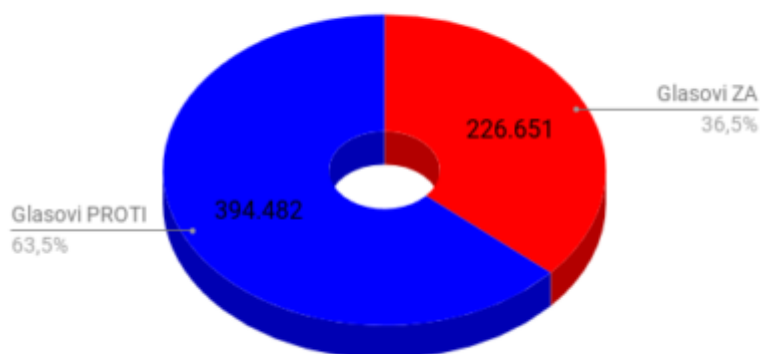

Referendum: Prvi dan je na volišča prišlo malo volivcev

V torek zjutraj so se po vsej državi odprla predčasna volišča. Na teh voliščih lahko na referendumu do četrтка že odločamo o zakonu o drugem tiru. Za Bežigradom, kjer je sedež dveh okrajev, so v prvih nekaj urah na enega od volišč prišli trije volivci, na drugega pa deset volivcev. Za referendum je običajno, da ni vrste ali gneč. Na predčasna volišča gre lahko v svojem okraju vsak volivec povsem enako kot na običajna volišča v nedeljo.

Prvi dan nizka udeležba

Padec popravkov zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih

Državna volilna komisija je po prvem dnevu predčasnih glasovanj sporočila, da se je glasovanja v torek udeležilo 2.541 volivcev ali 0,15 odstotka vseh volilnih upravičencev. Na zadnjem referendumu o zakonski zvezi in

družinskih razmerjih leta 2015 je prvi dan predčasno glasovalo precej več volivcev: 6.514 volivcev ali 0,38 odstotka vseh.

Zadnji referendum o spremembi ureditve, ki jo je sicer pripravila Združena levica, so vladajoči izgubili na celi črti. Kar 63,51 odstotka glasujočih je zavrnilo spremembo zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki bi gejevske in lezbične pare izenačila z drugimi.

Prvič, kar je bila spremenjena ustavna ureditev, je bil takrat dosežen pogoj, da je zakonu nasprotovala tudi več kot petina

vseh volilnih upravičencev. Takrat najmanj 342.591. Proti je bilo 394.482 volivcev. Relativno visoka udeležba je bila ključna, da je zakon padel. Na referendumu pred tem o zapiranju arhivov je bila večina sicer tudi proti, a je prišlo na volišča premalo volivcev, da bi referendumski rezultat veljal.

Do izenačitev pravic različnih parov je pozneje tudi zaradi sodb ustavnega sodišča prišlo na drug način.

Kakšna večina velja?

[wp_ad_camp_3]

Javnomnenjske raziskave, ki so jih doslej objavljali mediji, so povečini napovedovale visoko udeležbo volivcev na referendumu in zmago zagovornikov vladnega zakona.

A na te raziskave se je nespametno zanašati. Zadnja leta so skoraj vsakič zgrešile.

Morda je zanimivo, da osrednji časopis Delo ta teden nekoliko narobe obvestil javnost, kako se na referendumu ugotavlja rezultat. V tiskani in internetni izdaji so trdili: „Zakon bo zavrnjen v primeru, če bo proti njemu glasovala več kot polovica volilnih upravičencev, ko se bo referenduma udeležilo več kot 40 odstotkov vseh volivcev. Če bo udeležba nižja od 40-odstotne, morajo nasprotniki zakona zbrati vsaj 20-odstotni delež vseh volivcev, torej mora »proti« v vsakem primeru glasovati najmanj 342.500 volivcev.”

Kako je videti to pisanje v tiskani izdaji, lahko pogledate tudi na posnetku levo.

Pogoja o 40 odstotni udeležbi, ki bi morala biti proti zakonu polovica volilnih upravičencev, seveda ni.

Novinarji in uredniki na Delu imajo, to je pokazala serija napak pri objavi in interpretaciji rezultatov raziskav javnega mnenja zadnje čase, precejšnje težave s pomanjkanjem temeljnih strokovnih znanj o matematiki in politični ureditvi države.

O teh težavah lahko več najdete v članku [na povezavi desno](#)

Pravilo, kaj velja, že nekaj let določa ustava in je zelo preprosto:

„Zakon je na referendumu zavržen, če proti njemu glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti zakonu glasuje najmanj petina vseh volivcev.“

Doslej sta bila po spremenjeni ustavni ureditvi izvedena že dva referenduma in zato dilem, kako ugotoviti rezultat, ne bi smelo biti.

Nekaj težav nepoznavalcem povzroča, ker zakon, kako se izvede referendum, ni usklajen z ustavo, a tudi zakon, ki je bil spisan še za prejšnjo ustavno ureditev, ne vsebuje nikakršnega namiga na 40 odstotno udeležbo kot pogoju.

Avtor članka Boris Šuligoj je včeraj poklical in pojasnil, da je imel v mislih, da ob več kot 40 odstotni udeležbi na referendumu odloča navadna večina glasujočih na referendumu.

To je pa res.

Kaj prinesiti na volišča?

[wp_ad_camp_4]

Predčasnih glasovanj, ki bodo po državi potekala do četrтка, ni treba napovedovati ali prositi zanj, volivec pa mora imeti s seboj identifikacijski dokument.

Koristno je, če na predčasno volišče do četrтка ali na redno

volišče v nedeljo, volivec s seboj prinese obvestilo o referendumu, ki ga je prejel po pošti.

Kar nekaj volivcev teh obvestil še ni dobilo, zaradi česar je po spletnih omrežjih slišati tudi proteste čez državno volilno komisijo.

Ta obvestila niso obvezna, da bi lahko volili. Volivca, ki ga nima, na volišču ne smejo zavriniti. So pa, če jih volivci imajo s seboj, v pomoč volilnim organom, da lažje opravijo vse potrebne postopke.

Na posnetku je volilni odbor na precej praznem volišču za Bežigradom danes zjutraj: